

Bab 4

Membina 1Malaysia

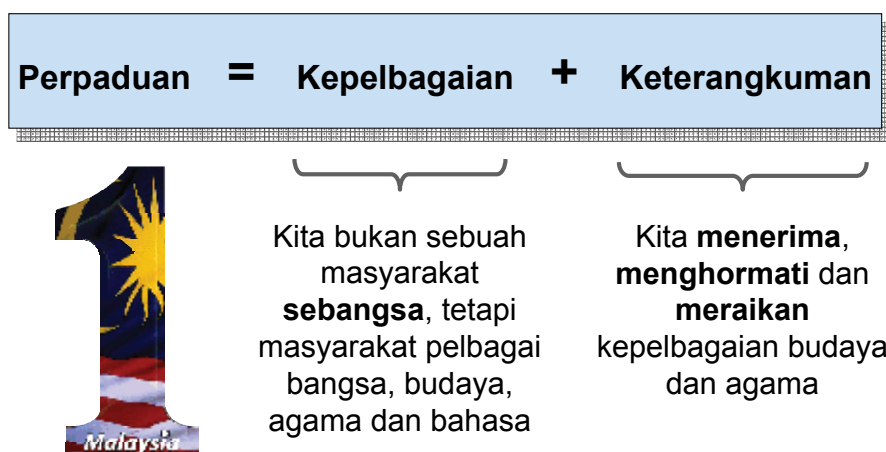
“Sebagai sebuah negara, adalah penting bagi kita untuk mengiktirafkan kemajuan besar yang telah kita capai dalam mewujudkan Malaysia yang bersatu-padu dan merangkumi semua lapisan rakyat. Walau bagaimanapun, lebih banyak lagi yang perlu dilakukan dan saya percaya bahawa rakyat Malaysia telah mencapai tahap kematangan yang diperlukan untuk membincangkan isu-isu yang lebih mencabar. Isu-isu ini lazimnya tidak mempunyai penyelesaian dan menggambarkan polariti yang memerlukan tolak-ansur daripada semua pihak. Semua rakyat Malaysia mempunyai pendapat mengenai apa yang diperlukan untuk membina 1Malaysia. Kerap kali pendapat-pendapat ini berbeza. Walau bagaimanapun, pendapat tersebut adalah berdasarkan sebuah matlamat asas yang sama iaitu menjadikan Malaysia sebuah negara yang lebih baik dan lebih berdaya-tahan. Kami komited untuk terus berusaha untuk memperkukuhkan 1Malaysia dan mentransformasikan negara.”

(Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak)

Mewujudkan kesatuan dan perpaduan dalam sebuah negara berbilang agama dan budaya merupakan suatu perkara yang mencabar. Sesetengah negara yang mempunyai masyarakat majmuk telah melaksanakan konsep asimilasi sepenuhnya untuk membentuk sebuah identiti kebangsaan tunggal secara paksaan. Sebaliknya, Malaysia telah memilih jalan yang berbeza – perpaduan dalam kepelbagaian dan keterangkuman (inklusif) dan pada masa yang sama, memastikan kesaksamaan untuk semua. Konsep yang diperkukuhkan dalam Perlembagaan membawa maksud bahawa kita menerima kepelbagaian etnik, agama dan kepercayaan, dan dengan ciri keterangkuman, kita harus membina rasa saling hormat-menghormati dan saling menerima sebagai sebuah asas kepercayaan dan kesepaduan yang kukuh. Berdasarkan sejarah, ini merupakan jalan yang telah kita ambil sebagai sebuah negara dan ia kini terkandung dalam prinsip 1Malaysia (Gambarajah 4.1).

Gambarajah 4.1

Definisi perpaduan dalam konteks Malaysia

Misi perpaduan kita bukan sekadar demi keharmonian dan hubungan baik semata-mata; sebaliknya apa yang penting ialah pembinaan sebuah negara Malaysia yang produktif dan berdaya-saing serta pencapaian Wawasan 2020. Meskipun perjalanan kita menuju Wawasan 2020 mungkin sukar, kita yakin bahawa faedahnya lebih besar memandangkan kepelbagaian budaya yang terhasil dan kelebihan persaingan yang lebih banyak yang diwujudkan oleh pendekatan ini.

4.1 Menguruskan polariti dengan menerima keterangkuman

Dalam setiap masyarakat manusia sememangnya terdapat polariti, apatah lagi dalam sebuah masyarakat majmuk. Polariti merupakan kewujudan dua buah pandangan, keadaan atau permintaan yang berlawanan antara satu sama lain. Tidak seperti masalah teknikal atau mekanikal yang boleh dileraikan dengan penyelesaian yang biasa, jelas dan mudah, polariti lazimnya memerlukan keseimbangan yang perlu diuruskan dan ia harus diuruskan dengan baik. Sebagai sebuah analogi yang mudah, kita ambil contoh ketegangan antara kos dengan kualiti. Produk yang amat murah yang mudah hancur adalah tidak berguna; demikian juga, sebuah produk berkualiti tinggi yang mahal sehingga tidak mampu dibeli adalah tidak relevan bagi kebanyakan orang. Justeru, dalam mereka bentuk dan mengilangkan produk, kos dan kualiti mesti diseimbangkan, dan percampuran yang optimum adalah berbeza bagi setiap produk dan akan berkembang dengan berlalunya masa.

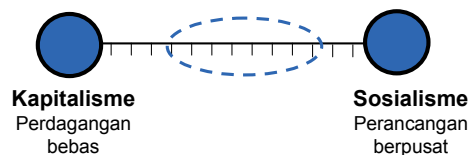
Polariti dalam masyarakat adalah lebih kompleks, melibatkan pandangan yang berbeza terhadap sistem ekonomi dan politik, peranan agama dalam kerajaan dan sebagainya. Contoh ditunjukkan dalam Gambarajah 4.2.

Gambarajah 4.2

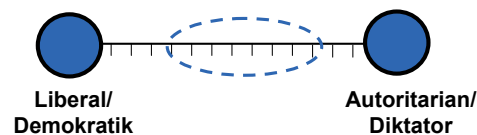
Polariti adalah lazim di dalam masyarakat di seluruh dunia – beberapa contoh

KONSEP

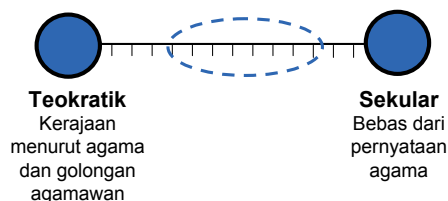
Sistem ekonomi

Sistem politik

Agama dan kerajaan

Polariti yang diuruskan dengan baik memaksimumkan faedah kedua-dua ekstrem manakala kekurangan pula diminimumkan. Sebuah situasi optimum dan zon keterangkuman perlu dicari antara dua pendapat yang bertentangan untuk memperseimbangkan keperluan pilihan yang bertentangan. Mencapai keseimbangan ini adalah penting. Sehubungan itu, untuk menguruskan polariti dengan berkesan, kita perlu terlebih dahulu menerima kewujudan ketegangan dan seterusnya berusaha untuk menguruskannya.

Terdapat dua pendekatan berbeza terhadap konteks pelbagai budaya di Malaysia: asimilasi dan pemisahan. Asimilasi menyokong penerimaan, adakalanya dalam bentuk pemaksaan budaya atau agama yang paling berpengaruh oleh satu komuniti. Ini merupakan perjalanan yang dipilih oleh beberapa negara. Sebaliknya, pemisahan timbul menerusi penegasan pemeliharaan budaya dan penentuan nasib sendiri oleh setiap komuniti untuk mengekalkan budayanya secara tegas dan dengan sepenuhnya dalam bentuk yang berasingan dan terpisah, adakalanya tanpa interaksi dengan komuniti yang lain.

“Bagi golongan muda Malaysia, membesar hingga remaja terhad dalam persekitaran sosio-budaya etnik yang tertentu merupakan perkara yang lumrah, sama ada mereka itu orang Melayu, Cina atau India. Ini berlaku sebahagiannya kerana halangan yang dicetuskan dengan ketara oleh bahasa dan tradisi agama yang berbeza, dan sebahagiannya lagi disebabkan kumpulan etnik yang berbeza tinggal di lokasi fizikal yang terpisah.... Kesudahan natijah daripada semua ini adalah menebalnya halangan yang mewujudkan pengasingan dan pemisahan etnik pada peringkat individu.”

Prof Datuk Dr Shamsul A.B., Pengarah Pengasas, Institut Kajian Etnik, Universiti Kebangsaan Malaysia. “Managing a ‘Stable Tension’: Ethnic Relations in Malaysia Re-examined” dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009)

Pengasingan dan pemisahan etnik juga boleh berlaku pada peringkat kumpulan dan komuniti. Malah, dorongan ke arah komuniti sosio-budaya dan komuniti agama yang amat berbeza untuk terpisah lebih jauh dan bukannya menjadi lebih hampir, terus menjadi semakin jelas pada hari ini, walaupun setelah 52 tahun kemerdekaan dicapai.

“Pada beberapa dekad yang terakhir...masyarakat kita kelihatan berkembang secara berasingan. Sekolah kita menjadi semakin tidak pelbagai dan polarisasi dalam masyarakat kita menjadi semakin meningkat. Amalan agama pula telah mengambil interpretasi yang semakin kurang bertolak ansur”

Perdana Menteri, Dato’ Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak. Ucapan di Asia 21 Young Leaders Summit, 20 November 2009

Justeru, amat penting sekali polariti antara asimilasi dengan pemisahan diuruskan secara berterusan dengan memperluas asas yang sama di antara mereka, dengan menggalakkan integrasi menerusi keterangkuman, dipandu oleh semangat dan prinsip dalam Perlembagaan Persekutuan, Rukun Negara, Wawasan 2020, Misi Nasional dan *1Malaysia* (Gambarajah 4.3).

Gambarajah 4.3

Keterangkuman untuk menguruskan polariti antara asimilasi dan pemisahan

“Kepelbagaian Malaysia tidak boleh dihilangkan dalam sebuah wadah tumpuan, dan cabaran untuk hidup bersama tidak akan menghasilkan penyelesaian yang tunggal sekali gus dan yang sebenar-benarnya...kita telah menentang asimilasi budaya dan memilih pembinaan hubungan dan perkongsian kuasa. Kita telah bergantung pada pertimbangan yang waras untuk melaksanakan kompromi dan mencapai persetujuan terhadap perkara tertentu. Dengan cara kita yang terbaik, kita telah memilih untuk memperkukuh perpaduan kita secara semula jadi, bermula dari mana kita berada, dan bukan memaksakan rancangan yang difikirkan dari peringkat atasan”

Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak. Ucapan di Asia 21 Young Leaders Summit, 20 November 2009.

Penerimaan terhadap keterangkuman, berbanding dengan negara berbilang kaum dan agama yang lain, telah berupaya untuk mengekalkan keamanan dan keharmonian yang relatif. Walau bagaimanapun, terdapat masa-masa tertentu apabila pandangan yang berbeza dan perbezaan dari sudut persepsi dan interpretasi menimbulkan konflik. Ini diburukkan lagi apabila isu-isu perbalahan melibatkan agama, bahasa dan budaya yang kesemuanya boleh menjadi amat emosional dan sensitif. Mujurlah, hanya sebahagian kecil daripada konflik yang terjadi mencetuskan pertumpahan darah.

Cabaran mengekalkan keharmonian dan perpaduan terus kekal jelas dan relevan. Justeru, timbul keperluan untuk terus mengingatkan diri kita tentang cabaran itu dan terus memperbaharui serta memupuk rasa kesatuan dan penyatuan matlamat, sebagaimana yang dinyatakan dengan jelas dalam *1Malaysia*.

"1Malaysia pada dasarnya menekankan keharmonian sosial tanpa mengira agama, bangsa atau ideologi politik, dan mengutamakan produktiviti ekonomi.

... idea-idea ini selaras dengan pendirian yang lebih sederhana dan terangkum mengenai pembinaan negara...

Dari sudut politik dan sosial, unsur biasa yang meliputi semua usaha pembinaan negara pada era pasca merdeka Tanah Melayu, dan seterusnya negara Malaysia yang moden, ialah cabaran dalam mewujudkan sebuah negara yang bersatu daripada pelbagai kumpulan etnik, sosial, budaya dan agama yang berbeza yang terdapat dalam negara dan integrasi negeri Sabah dan Sarawak..."

Tun Musa Hitam, Timbalan Perdana Menteri 1981–86. "The Challenge of Managing Change Inside and Outside Malaysia" dalam Readings on Development: Malaysia 2057 (2009)

4.2 Asas kenegaraan sebagai asas kepada 1Malaysia

1Malaysia dibina atas asas-asas merangkumi Perlembagaan Persekutuan, pelbagai undang-undang dan dasar, Rukun Negara, Wawasan 2020, Misi Nasional dan pandangan kita sendiri terhadap perpaduan dan kesaksamaan.

"Menjadi asas kepada semua ini adalah prinsip keadilan untuk semua kaum, yang membawa maksud bahawa nasib semua kaum akan terbela dan tiada mana-mana pihak akan dipinggirkan. Keadilan ini mestilah mengambil kira taraf kemajuan kaum-kaum yang berada pada tahap yang berbeza. Oleh itu, dasar-dasar kerajaan dan peruntukan-peruntukan Perlembagaan yang memberikan pembelaan kepada golongan yang memerlukannya, akan tetap dilaksanakan."

Kertas Konsep 1Malaysia, diterbitkan oleh Pejabat Perdana Menteri, 2009

- **Perlembagaan Persekutuan:** 1Malaysia terikat dengan kukuh pada Perlembagaan Persekutuan, undang-undang tertinggi dalam negara, yang dirangka oleh pemimpin-pemimpin tertinggi tiga masyarakat utama, yang dipimpin oleh Perdana Menteri pertama, Tunku Abdul Rahman Putra Al-Haj yang juga dikenali sebagai Bapa Kemerdekaan. Sebuah rangka kerja yang berasaskan demokrasi berparlimen dan raja berperlembagaan, secara umumnya Perlembagaan Persekutuan telah berjaya dalam menjangkau satu wilayah keterangkuman yang cukup besar untuk menguruskan polariti bangsa, agama dan wilayah di Malaysia. Ia memuktubkan kesamaan bagi semua rakyat Malaysia di sisi undang-undang, menjamin kebebasan asasi dan hak-hak asas serta menghalang diskriminasi berdasarkan agama, bangsa, keturunan atau wilayah. Pada masa yang sama, ia juga melindungi, menerusi pemerintahan raja-raja Melayu, kedudukan istimewa orang Melayu dan Bumiputera di Sabah dan Sarawak dengan peruntukan terhadap tanah rizab, pengambilan bekerja dalam perkhidmatan awam, pengeluaran permit atau lesen untuk perniagaan tertentu dan biasiswa serta bentuk bantuan pendidikan yang lain, dan pada masa yang sama melindungi kepentingan sah masyarakat lain. Pelbagai peruntukan dalam Perlembagaan perlu difahami dan ditafsirkan secara menyeluruh dan bukannya secara terpencil.
- **Rukun Negara:** Dirangka oleh Majlis Gerakan Negara yang diterajui oleh Perdana Menteri yang kedua, Tun Abdul Razak, yang juga dikenali sebagai Bapa Pembangunan, susulan rusuhan perkauman yang berlaku pada Mei 1969, Rukun Negara menyatakan bahawa negara kita bertekad untuk mencapai perpaduan yang lebih erat, memelihara cara hidup yang demokratik, mencipta masyarakat yang adil dengan perkongsian kemakmuran yang saksama, menjamin cara yang liberal terhadap tradisi budayanya yang kaya dan berbagai corak, dan

membina sebuah masyarakat yang progresif berdasarkan sains dan teknologi. Untuk mencapai kelima-lima matlamat ini, kita komited terhadap lima rukun, iaitu, kepercayaan kepada Tuhan, kesetiaan kepada Raja dan negara, keluhuran perlembagaan, kedaulatan undang-undang dan kesopanan dan kesusilaan. Sejak itu, Rukun Negara telah berperanan sebagai falsafah perpaduan negara, setelah ia diberikan galakan oleh Perdana Menteri kita yang ketiga, Tun Hussein Onn yang juga dikenali sebagai Bapa Perpaduan.

- **Wawasan 2020:** Dirangka dan disebar luaskan pada tahun 1991 oleh Perdana Menteri kita yang keempat, Tun Dr Mahathir Mohamad, yang juga dikenali sebagai Bapa Pemodenan, Wawasan 2020 menetapkan sasaran bagi Malaysia untuk menjadi negara maju dari segi ekonomi, politik, sosial, rohani, psikologi dan budaya pada tahun 2020 menerusi pencapaian sembilan matlamat seperti yang diperincikan dalam bab 2 (bahagian 2.1).
- **Misi Nasional:** Dirangka pada tahun 2006 bersempena dengan pengumuman Rancangan Malaysia Ke-sembilan dan 15 tahun Misi Nasional menjelang 2020, oleh Perdana Menteri kita yang kelima, Tun Abdullah Ahmad Badawi, Misi Nasional menekankan lima teras asas utama, iaitu untuk meningkatkan ekonomi dalam rantai nilai lebih tinggi, meningkatkan keupayaan pengetahuan dan inovasi serta memupuk 'minda kelas pertama', menangani masalah ketidakseimbangan sosio-ekonomi yang berterusan secara membina dan produktif, meningkatkan tahap dan kemampuan kualiti hidup dan mengukuhkan keupayaan institusi dan pelaksanaan.
- **1Malaysia** juga dibina berdasarkan idea-idea, komitmen dan nilai aspirasi dan moral asas yang berikut.
 - **Perpaduan dalam kepelbagaian dan keterangkuman:** *1Malaysia* digalakkan menerusi keterangkuman, bukan semata-mata toleransi atau rasa hormat. Ini bermaksud bahawa menerima kepelbagaian dalam kalangan kumpulan etnik, menerima kualiti unik yang dibawa oleh setiap kumpulan dan memanfaatkan kepelbagaian ini sebagai suatu aset yang berdaya-saing kepada negara. Sesungguhnya menerusi keterangkuman yang sebenar-benarnya barulah kita dapat membina asas kepercayaan dan kesepaduan .
 - **Keadilan sosial:** Tidak ada kumpulan yang harus dipinggirkan berdasarkan sebarang unsur latar belakangnya, sama ada dari sudut etnik, agama, politik, geografi atau sosio-ekonomi. *1Malaysia* mendorong kerajaan agar memberikan sokongan dan peluang kepada semua rakyat Malaysia berdasarkan keperluan dan merit individu sambil mengambil kira tahap pembangunan yang berbeza antara kumpulan-kumpulan itu.
 - **Nilai moral dan aspirasi dijelaskan oleh Perdana Menteri:** Ini merupakan nilai-nilai moral dan aspirasi manusia asas yang telah membentuk kewujudan *1Malaysia*. Ia termasuk budaya berprestasi tinggi, ketabahan, hormat-menghormati, budaya ilmu, integriti, kebijaksanaan, rendah hati dan kesetiaan.
 - **Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan:** Ini merupakan komitmen berkembar kerajaan di bawah *1Malaysia*. Rakyat sentiasa diutamakan dalam semua dasar dan projek, dan NKRA serta MKRA telah pun dikenal pasti. Kini, penekanan terhadap pencapaian akan memastikan terlaksananya hasil-hasil yang besar dengan cepat dan hasil yang positif kepada rakyat.

Kelima-lima asas negara ini perlu difahami dan diterima secara keseluruhannya masing-masing dan juga secara kombinasi. (Gambarajah 4.4).

Gambarajah 4.4

4.3 Aspirasi 1Malaysia

Matlamat 1Malaysia adalah untuk menjadikan Malaysia lebih berdaya maju, lebih produktif dan lebih berdaya saing – dan kemuncaknya sebuah negara yang hebat: sebuah negara yang diharapkan agar setiap warga Malaysia melihat dirinya terlebih dahulu sebagai rakyat Malaysia, dan kemudiannya barulah melihat dirinya berdasarkan bangsa, agama, kawasan geografi dan latar belakang sosial, dan juga sebuah negara yang diharapkan agar prinsip 1Malaysia dijalin dalam struktur ekonomi, politik dan sosial masyarakat. Matlamat sedemikian itu dibayangkan dalam Perlembagaan (seperti yang dibincangkan di atas) dan juga aspirasi Wawasan 2020 (dibincangkan dalam Bab 2).

Warga Malaysia mempunyai pandangan yang berbeza terhadap konsep 1Malaysia yang idealistik dan langkah yang diperlukan untuk membolehkan kita mencapainya. Justeru, pada Oktober 2009, kami telah menjangkau 17 juta pengguna telefon bimbit menerusi SMS untuk mendapatkan pandangan rakyat tentang apa yang boleh dilakukan untuk mencapai 1Malaysia. Kami menerima lebih daripada 70,000 respons. Kami juga berusaha menerima dan memahami pandangan yang disampaikan kepada kami semasa Hari Terbuka yang diadakan di Kuala Lumpur, Kuching dan Kota Kinabalu. Di samping itu, kami mengkaji cadangan-cadangan rakyat yang diterima menerusi saluran-saluran lain, umpamanya melalui kiriman pos, e-mel dan laman web GTP.

Seperti yang dijangka, perspektif-perspektif tersebut adalah pelbagai: Terdapat pihak yang menegaskan perlunya mengekalkan keadaan sedia ada, akan tetapi terdapat sejumlah besar juga yang ingin melihat perubahan yang drastik. Kami telah mensintesis respons tersebut untuk menunjukkan potensi aspirasi Malaysia sebagai sebuah negara ideal yang dapat diterima oleh semua warga Malaysia (Gambarajah 4.5).

Aspirasi 1Malaysia

CONTOH

- Rakyat mengenali diri mereka terlebih dahulu sebagai warga Malaysia, dan kemudiannya barulah berdasarkan latar belakang bangsa, agama, geografi atau sosio-ekonomi
- Rakyat menggunakan kemahiran dan kekuatan pelbagai mereka, tanpa mengira bangsa dan agama, untuk mencapai Wawasan 2020
- Pekerjaan dan sektor tertentu tidak lagi terkait dengan kumpulan etnik yang tertentu
- Kelompok rakan dan sahabat kita tidak lagi terbatas pada mereka yang sama latar belakang bangsa, agama dan sosio-ekonomi
- Setiap sekolah mempunyai percampuran rakyat Malaysia berbilang kaum dan agama
- Sokongan sosial (contohnya biasiswa, pinjaman) tersedia berdasarkan pada budaya kecermerlangan dan prestasi tinggi
- Setiap parti politik memperjuangkan kepentingan semua rakyat Malaysia, tanpa mengira bangsa dan agama

Sumber: Tinjauan SMS, Oktober 2009

Meskipun *1Malaysia* merupakan satu aspirasi, kita tidak boleh terus melompat dari tempat kita berada pada hari ini ke hujung destinasi yang kita harapkan. Untuk berada di sana kita perlu mengambil masa dan melakukan pengubah suaian secara berhemah untuk mengekalkan keamanan dan keharmonian yang telah kita bina sejak lahirnya negara kita. Juga, melaksanakan *1Malaysia* tidak hanya merupakan tanggungjawab kerajaan; ia memerlukan kreativiti dan semangat sukarela semua warga Malaysia untuk menjadikannya satu kenyataan. Kita tidak akan tiba di sana dengan sekelip mata, malah kita mungkin tidak mencapainya pada tahun 2020, tetapi, dengan izin Tuhan, kita akan dapat sampai juga akhirnya ke destinasi itu.

Hakikatnya, sekilas pandang masa hadapan telah pun wujud, iaitu di Sabah dan Sarawak, yang telah diumumkan sebagai model contoh perpaduan, keharmonian dan peluang. Di sini, rakyat terdiri daripada 60 etnik dengan pelbagai dialek hidup dan bergaul setiap hari. Peluang politik, ekonomi dan sosial terbuka luas kepada semua, tanpa mengira latar belakang etnik, agama, geografi dan sosio-ekonomi.

Malah, Perdana Menteri, dalam mesejnya pada Hari Malaysia (16 September) 2009, mengakui Sabah dan Sarawak adalah bukti kepada *1Malaysia* yang ideal yang seharusnya menjadi aspirasi negara:

"Sabah dan Sarawak... merupakan contoh yang jelas bagaimana rakyat Malaysia daripada bangsa, agama dan etnik yang berbeza boleh hidup bersama... Kisah Sabah dan Sarawak merupakan kisah *1Malaysia*... Mereka merupakan bukti bahawa perbezaan yang kita miliki itulah yang menyatukan negara ini, dan bahawa kuasa sebenar Malaysia terserlah apabila semua rakyat Malaysia daripada semua bangsa, agama dan etnik hidup dengan harmoni antara satu sama lain... Malah, saya membuat kesimpulan bahawa rakyat telah pun menerima dan mengamalkan nilai *1Malaysia* lama sebelum saya menjelaskan ciri-cirinya... rakyat Malaysia daripada sebarang bangsa dan kepercayaan hanya perlu melihat kepada Sabah dan Sarawak untuk mendapatkan kefahaman tentang betapa hebatnya perpaduan yang kukuh dan harmoni yang boleh diperolehi dengan menerima dan menghormati kepelbagaian negara kita."

Sabah dan Sarawak sebagai contoh 1Malaysia yang jelas

Perspektif Sabah dan Sarawak menambahkan warna kepada sebab dan cara kewujudan keadaan yang harmoni:

- “Di kebanyakan kampung, rakyat daripada berbilang etnik dan agama hidup bersama. Malah terdapat masjid dan gereja yang dibina sebelah menyebelah”
- “Kebanyakan parti politik mencakup satu campuran orang Melayu, kumpulan tempatan lain, dan orang Islam dan Kristian antara barisan ahlinya”
- “Ahli politik tidak memainkan isu bangsa untuk memenangi pilihan raya dan mereka tidak mahu melukakan perasaan orang lain”
- “Kami (Sabah) pernah mempunyai ketua menteri dan gabenor daripada pelbagai etnik termasuk Cina, Kadazan, Bajau and Murut”
- “Saya orang Islam tetapi sebahagian besar rakan baik saya di sekolah ialah orang Kristian”
- “Perkahwinan antara etnik semakin meningkat justeru kerap kali sukar untuk mengenal pasti latar belakang etnik orang yang anda temui”
- “Kami semua makan bersama di gerai makan yang sama, dan di meja yang sama, tanpa mengira bangsa atau agama”

Walau bagaimanapun, Sabah dan Sarawak bukanlah tidak mempunyai isu dan cabaran mereka masing-masing. Meskipun dengan sumber alam semula jadi yang banyak, pengagihan kekayaan masih tidak sekata dan insiden kemiskinan mereka merupakan yang tertinggi dalam negara. Malah, infrastruktur asas masih serba kekurangan di kebanyakan kawasan. Isu-isu ini perlu diselesaikan. Bab 9 mengenai meningkatkan taraf hidup isirumah berpendapatan rendah dan Bab 10 mengenai mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar menghuraikan rancangan kami.

4.4 Menyampaikan enam NKRA untuk keterangkuman dan perpaduan yang lebih jitu

Kepelbagaian dan kompleksiti negara kita bermaksud bahawa kita perlu menguruskan pelbagai isu secara serentak. Banyak daripada isu dengan mana kita bergelut sebagai sebuah negara – dan yang telah dikenal pasti oleh rakyat sebagai penting – sebenarnya merupakan polariti, seperti antara yang kaya dengan yang miskin, antara yang muda dengan yang tua dan juga merentas agama, bangsa dan wilayah.

Bahagian 3.3 menggariskan enam NKRA iaitu mengurangkan jenayah, membanteras rasuah, mempertingkatkan pencapaian pelajar, mempertingkatkan taraf hidup isirumah berpendapatan rendah, mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar dan mempertingkatkan pengangkutan awam bandar. Ini merupakan permulaan kepada pengurusan sebahagian daripada polariti di negara kita yang kompleks. NKRA tersebut diuraikan dengan lanjut dalam Bab 6 hingga 11.

Dikenal pasti dan dirangka berdasarkan maklum balas awam, enam NKRA ini dimaksudkan untuk semua rakyat Malaysia tanpa mengira bangsa, agama dan wilayah. Empat daripadanya, iaitu pendidikan, isirumah berpendapatan rendah, infrastruktur luar bandar dan pengangkutan awam bandar mensasarkan keperluan kumpulan berpendapatan rendah dan kurang bernasib baik. Kejadian kemiskinan dan kekurangan infrastruktur adalah lebih menonjol di kalangan orang Melayu, Bumiputera Sabah dan Sarawak, India dan Orang Asli, meskipun ia tidaklah eksklusif kepada mereka sahaja. Dengan menyampaikan NKRA ini, kita akan mengurangkan ketidaksamaan sedia ada, yang seterusnya akan mengurangkan perasaan yang munasabah ekoran kehilangan hak yang relatif yang ada kalanya mungkin bertukar menjadi rasa tidak puas hati yang dianggap dan diungkapkan dalam bentuk perkauman.

Malah, usaha bersepadu untuk menyampaikan hasil positif dalam enam NKRA akan menggalakkan, menggembelng dan merangsangkan penyertaan yang aktif dan sumbangan yang berkesan daripada pegawai kerajaan, sektor swasta, badan bukan kerajaan (NGO) dan rakyat jelata. Ini seterusnya akan memupuk rasa kesatuan matlamat yang lebih padu dan membawa rakyat lebih dekat bersama antara satu sama lain.

Sumbangan terhadap keharmonian sosial, perpaduan nasional, integrasi – dan kemuncaknya *1Malaysia* –menerusi penyampaian hasil-hasil positif yang berjaya dalam enam NKRA akan diringkaskan seperti yang berikut:-

- 1. Mengurangkan jenayah** – Kejadian jenayah tidak mengira bangsa dan agama, meskipun kadar jenayah secara umumnya lebih tinggi berlaku dalam kawasan berpendapatan rendah dan sederhana. Walau bagaimanapun, dalam beberapa kejadian di mana penjenayah berasal daripada satu kaum dan mangsa daripada kaum yang lain, persepsi bahawa jenayah didorong oleh perkauman tidak dapat dibendung sepenuhnya. Malah, hakikat bahawa pasukan polis kebanyakannya orang Melayu juga mungkin menyemarakkan lagi persepsi perkauman. Justeru itu, usaha bersepadu untuk meningkatkan lagi kualiti, keberkesanan dan kebajikan pasukan polis, untuk merangsang penyertaan oleh semua golongan dalam bekerjasama dengan polis untuk menentang jenayah dan meningkatkan kesedaran mengenai isu dan faktor yang mengakibatkan jenayah akan menyumbang secara positif kepada penghapusan stereotaip perkauman dan persepsi negatif – dan kemuncaknya menyumbang kepada perpaduan nasional.
- 2. Membanteras rasuah** – Seperti jenayah, rasuah bukan isu yang berasaskan kaum atau agama. Banyak lagi negara yang hanya terdiri daripada satu etnik bergelut dengan masalah rasuah yang lebih serius. Walau bagaimanapun, hakikat bahawa majoriti besar pegawai kerajaan ialah golongan Bumiputera, selain kekayaan dan kuasa tertumpu pada golongan elit, memang adakalanya menimbulkan prejudis dan persepsi berasaskan kaum. Justeru, sebuah kempen yang bersungguh-sungguh untuk membanteras rasuah dengan mewujudkan sistem, mekanisma dan prosedur yang lebih berkesan selain melibatkan maklum balas awam yang lebih terbuka dan telus akan dapat memperbaiki persepsi negatif dan menyumbang kepada perpaduan nasional.

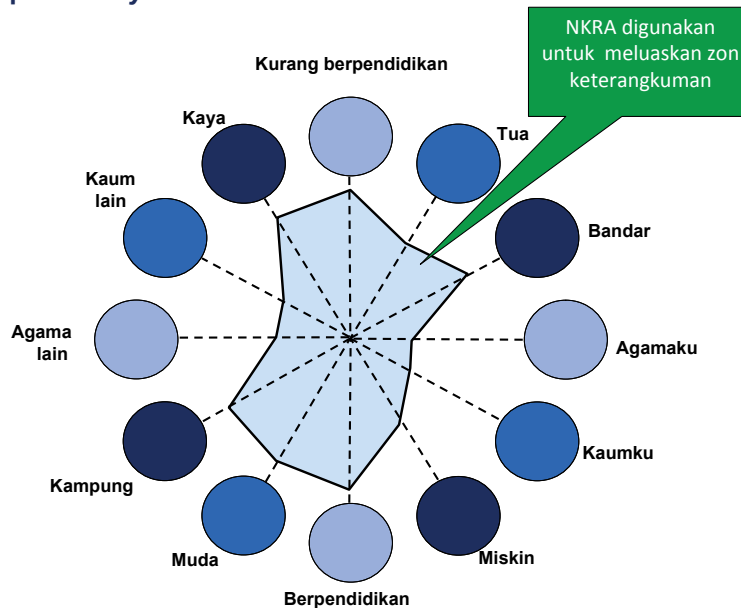
3. **Mempertingkatkan pencapaian pelajar** – NKRA ini bertujuan menangani jurang dalam prestasi yang wujud di kalangan pelajar dari latar belakang geografi dan sosial yang berbeza. Pada masa ini, lebih daripada satu pertiga daripada kanak-kanak kita tidak menerima pendidikan prasekolah. Terdapat ketidaksamaan antara kawasan bandar dengan luar bandar dan antara negeri-negeri, sebagai contohnya, hanya 65% kanak-kanak menghadiri prasekolah di Kelantan, berbanding dengan hampir 100% di Pulau Pinang, juga perbezaan yang ketara dari sudut kualiti. Terdapat juga ketidaksamaan yang besar dari segi prestasi sekolah. Ketidaksamaan tersebut memberi kesan terhadap golongan yang lebih miskin, tanpa mengira bangsa. Menerusi komitmen untuk meningkatkan penyertaan prasekolah kepada 87% dalam tempoh tiga tahun dan meningkatkan hasil pelajar menerusi sistem sekolah keseluruhan, ketidaksamaan sedemikian akan dapat ditangani dengan berlalunya masa. Tambahan pula, penduduk yang lebih terdidik dan lebih bermaklumat akan kurang mudah terpengaruh dengan prejudis dan sentimen perkauman.
4. **Mempertingkatkan taraf hidup isi rumah berpendapatan rendah** – Meskipun tahap pendapatan sebenar telah meningkat sepanjang beberapa tahun kebelakangan ini, kemiskinan relatif masih merupakan fenomena utama yang menjejaskan banyak orang, terutamanya dalam konteks kos yang meningkat dan kegendalaan ekonomi yang teruk disebabkan oleh krisis ekonomi global. Masih terdapat lebih daripada 200,000 isirumah yang hidup dengan pendapatan kurang daripada RM 750 sebulan, dan banyak isirumah di bandar hidup dengan pendapatan antara RM2,000 – 3,000 sebulan mendapati sukar untuk menyara hidup. Justeru, suatu usaha bersepadu untuk menyediakan jaringan keselamatan sosial yang lebih berkesan kepada golongan yang miskin dan kurang bernasib baik serta menyediakan peluang dan insentif untuk perniagaan dan perusahaan akan dapat banyak membantu ke arah mengurangkan ketidaksamaan dan polariti antara golongan yang kaya dengan yang miskin. Matlamatnya adalah untuk memastikan bahawa tidak ada sesiapa pun yang ketinggalan – tanpa mengira bangsa atau agama – semasa kita meneruskan usaha untuk berkembang sebagai sebuah negara.
5. **Mempertingkatkan infrastruktur asas luar bandar** – Meskipun kebanyakan negeri di Semenanjung Malaysia telah mencapai hampir 90% liputan kemudahan seperti bekalan air, namun Sabah dan Sarawak hanya mencatatkan 57%. Tambahan pula, Sabah dan Sarawak (dan sebahagian daripada kawasan luar bandar Semenanjung Malaysia) ketinggalan dari segi ketersediaan infrastruktur asas seperti jalan raya dan perumahan luar bandar. Dengan menumpukan pada infrastruktur asas luar bandar sebagai satu keutamaan, ketaksamaan sedemikian dapat ditangani dengan cekap dan jurang antara Semenanjung Malaysia dengan Sabah dan Sarawak dapat dirapatkan dengan ketara. Ini tanpa ragu lagi akan menyumbang kepada rasa kekitaan dalam kalangan penduduk Sabah dan Sarawak, dan dengan demikian meningkatkan integrasi nasional.
6. **Mempertingkatkan pengangkutan awam bandar** – Keadaan pengangkutan awam yang lemah membawa kesusahan kepada kumpulan berpendapatan rendah dan sederhana di kawasan bandar seperti Kuala Lumpur dan Lembah Klang selain menyebabkan beban kewangan yang besar. Menangani keperluan yang mendesak ini dan melaksanakan langkah-langkah untuk meningkatkan keboleh percayaan, keselesaan, kemudahan, keboleh capaian dan kesaling hubungan akan membantu mengurangkan masa perjalanan dan menggalakkan anjakan terhadap penggunaan pengangkutan persendirian. Ini seterusnya akan menggalakkan interaksi yang lebih giat dalam kalangan segmen penduduk yang berbeza (ketika perjalanan harian) dan juga mengurangkan punca utama rasa tidak puas hati masyarakat bandar.

Hasil-hasil yang disasarkan oleh enam NKRA ini akan menyumbang ke arah peluasan zon keterangkuman merentas pelbagai polariti seperti yang ditunjukkan dalam Gambarajah 4.6. Selain enam bidang ini, terdapat lagi polariti tambahan yang perlu kita uruskan, yang akan dibincangkan pada Bahagian 4.5.

Gambarajah 4.6

Memperluas zon keterangkuman membantu kita untuk mencapai *1Malaysia*

CONTOH

Menjadi inklusif dan berusaha ke arah perpaduan merupakan langkah yang penting, kerana itu sahaja yang merupakan jalan buat kita mengurangkan ketegangan daripada pelbagai polariti dan memanfaatkan dengan sebenar-benarnya sinergi kepelbagaian kita – dan meningkatkan secara berterusan kebersaingan negara kita – semuanya dengan matlamat tertinggi untuk mencapai Wawasan 2020.

4.5 Inisiatif yang disasarkan secara khusus untuk mencapai *1Malaysia*

Untuk menjana inisiatif tambahan dan mereka bentuk pelan tindakan untuk mencapai impian *1Malaysia*, kami telah menganjurkan Makmal *1Malaysia* pada bulan Oktober dan November 2009. Wakil-wakil daripada sektor swasta, perkhidmatan awam, akademik dan NGO dijemput untuk mengambil bahagian atau memberikan input di makmal ini. Makmal juga berusaha mendapatkan input daripada pencetus pandangan dan personaliti yang mewakili pelbagai pandangan, menerusi temu bual, kumpulan fokus dan perbincangan meja bulat dengan hampir 100 orang. Makmal juga berusaha menjangkau pemimpin pelajar menerusi pameran bergerak yang melibatkan 4,000 pelajar dari 30 institut pengajian tinggi.

Untuk memastikan bahawa inisiatif yang kami wujudkan akan menjadi inklusif dan mewakili sebanyak mungkin rakyat, makmal juga mendapatkan input daripada rakyat umum menerusi tinjauan awam, Hari Terbuka, kumpulan fokus, SMS telefon bimbit dan laman web.

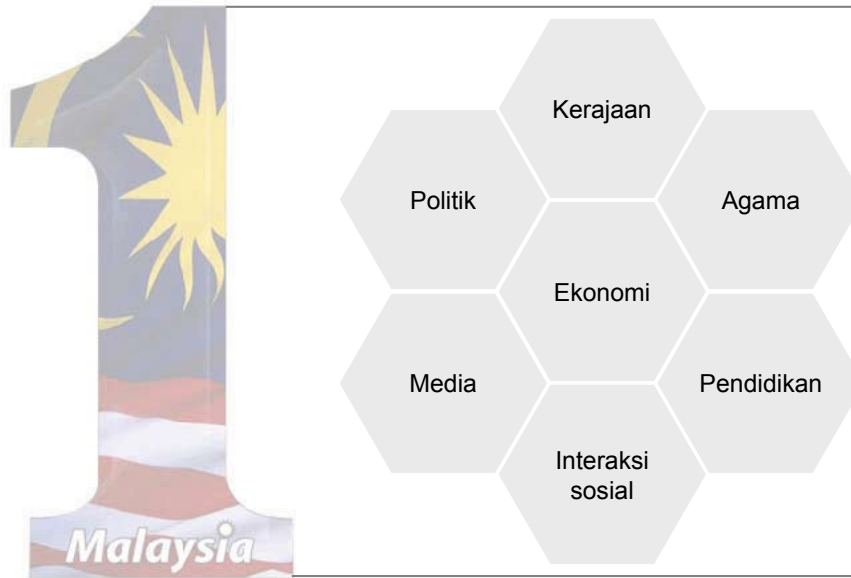
Dalam membangunkan inisiatif, hasrat kami adalah untuk menggalakkan interaksi di kalangan segmen masyarakat Malaysia yang berbeza pada semua tahap kitaran hidup seseorang individu – merentasi spektrum kehidupan, pembelajaran, pekerjaan

dan permainan bersama yang ditunjukkan dalam Gambarajah 4.7. Premis kami ialah peningkatan interaksi dalam kalangan segmen masyarakat Malaysia yang berbeza akan menggalakkan penerimaan yang lebih meluas selain meraikan kepelbagaian yang seterusnya menambahkan keterangkuman dan akhirnya meningkatkan perpaduan. Melainkan kita melakukan campur tangan secara proaktif untuk menggalakkan interaksi dan rangka minda 1Malaysia di sepanjang kitaran hidup seseorang, halangan dan perpecahan yang kini wujud menguasai keadaan akan terus berlaku.

Gambarajah 4.7

Dengan bekerja secara bersama di makmal, kami mengenal pasti banyak isu dan inisiatif berkaitan dengan perpaduan dan mengelompokkan isu dan inisiatif itu (Gambarajah 4.8). Beberapa isu dan idea untuk inisiatif ini disyorkan oleh rakyat dan kemudiannya dibincangkan oleh Makmal 1Malaysia. Perlu dinyatakan di sini bahawa kebanyakannya merupakan program yang telah pun dilaksanakan yang perlu dikaji semula, sementara yang lain-lainnya merupakan syor yang perlu dipertimbangkan untuk pelaksanaan oleh pelbagai kementerian dan agensi. Senarai inisiatif ini bukan bersifat komprehensif atau menyeluruh.

1Malaysia: Isu dan inisiatif dalam 7 kelompok

Kami akan membincangkan di bawah ini secara ringkas pelbagai program sedia ada dan inisiatif baru untuk menggalakkan perpaduan selaras dengan tujuh kelompok yang dikenal pasti di atas.

4.5.1 Ekonomi dan perpaduan kebangsaan di bawah 1Malaysia

Kemiskinan dan ketaksamaan antara etnik dalam penyertaan ekonomi dan pengagihan kekayaan telah dikenal pasti sebagai punca utama ketegangan antara etnik, persengketaan dan ketidakstabilan sosio-politik Malaysia pada lewat 1960-an. Oleh sebab itu, pertimbangan sosioekonomi ini telah membentuk asas kepada rumusan dan pelbagai pelaksanaan Dasar Ekonomi Baru (DEB) sejak tahun 1971.

Sementara DEB (1971–1990) berkembang menjadi Dasar Pembangunan Nasional (1991–2000) dan seterusnya menjadi Dasar Wawasan Kebangsaan (2001–2010), matlamat serampang dua mata terus kekal: menghapuskan kemiskinan dan menyusun semula masyarakat. Kini, hampir 40 tahun kemudian, telah tiba masanya untuk menilai semula situasi ini, terutamanya dalam konteks persekitaran global dan tempatan yang terus berkembang.

Matlamat pertama DEB, iaitu menghapuskan kemiskinan tanpa mengira kaum, sebahagian besarnya tercapai, dengan kadar kemiskinan menurun daripada lebih 50% pada tahun 1957 kepada kurang daripada 3.6% pada hari ini. Pelbagai skim yang disasarkan, contohnya FELDA, dan pertumbuhan ekonomi berasaskan perindustrian telah menyediakan pekerjaan dan meningkatkan taraf hidup bagi kebanyakan – jika pun tidak semua – rakyat Malaysia. Pertumbuhan ekonomi juga telah memesatkan urbanisasi, yang membawa isirumah daripada pelbagai latar belakang etnik dan budaya untuk tinggal bersama di skim perumahan yang baru.

Matlamat DEB yang kedua, iaitu menyusun semula masyarakat dari sudut penyertaan ekonomi dan pemilikan kekayaan juga telah mencapai kemajuan yang besar, terutamanya dalam meningkatkan bilangan dan peratusan golongan profesional

Bumiputera. Selanjutnya, pegangan ekuiti Bumiputera dalam sektor korporat telah meningkat daripada 2% pada tahun 1970 kepada 19% pada tahun 1990, dan saiz keseluruhan ekonomi telah berkembang dengan ketara dalam tempoh masa tersebut dan juga dalam tempoh 20 tahun yang terakhir (1991-2009).

Walau bagaimanapun, meskipun ada peningkatan secara mutlak sejak tahun 1990, pegangan ekuiti Bumiputera secara relatif terus tidak bergerak. Malah, sebagaimana yang dinyatakan oleh Perdana Menteri pada Julai 2009, daripada RM 54 bilion saham yang diperuntukkan sehingga hari ini, hanya RM 2 bilion yang kekal berada pada tangan Bumiputera. Beliau membuat kesimpulan bahawa peraturan dan keputusan oleh Jawatankuasa Pelaburan Asing (FIC) adalah tidak berkesan. Oleh itu, beliau mengumumkan penubuhan sebuah jentera baru dengan langkah-langkah yang lebih kreatif dan berkesan, iaitu Ekuiti Nasional Berhad (EKUINAS), sebuah dana ekuiti swasta untuk memacu penyertaan Bumiputera dalam bidang pertumbuhan tinggi.

Pada masa yang sama, beberapa aspek pelaksanaan DEB telah mencetuskan beberapa hasil yang tidak diingini, termasuk kemunculan 'ekonomi dwi-kelajuan' yang dijelaskan baru-baru ini oleh mantan Timbalan Perdana Menteri, Tun Musa Hitam:

“...apa yang berlaku kini ialah ekonomi dwi-kelajuan, iaitu satu sektor dipacu oleh kuasa pasaran telah maju ke hadapan sementara yang satu lagi terus ketinggalan dan kekal bergantung pada subsidi dan naungan kerajaan untuk kesinambungannya.

Kita kini perlu memberikan perhatian kepada persoalan sama ada dasar redistributif ekonomi kita mengekang kita secara kompetitif berbanding dengan bahagian dunia yang lain. Dasar ekonomi berasaskan kaum tidak sesuai dengan realiti globalisasi dan perdagangan bebas. Malaysia perlu mencari satu kaedah untuk mewujudkan ruang yang neutral perkauman dalam dirinya sendiri dan mencari rumusan yang betul untuk memanfaatkan kualiti yang diperlukan untuk bersaing pada tahap global”

(Tun Musa Hitam. “The Challenge of Managing Change Inside and Outside Malaysia” dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009))

Hasil DEB lain yang tidak diingini ialah rasa kehilangan hak, diskriminasi dan malah rasa geram yang dirasakan oleh bukan Bumiputera, yang disebabkan oleh sikap dan pendekatan yang keterlaluan dalam pelaksanaan oleh sesetengah pegawai di agensi-agensi tertentu. Terdapat juga jurang pendapatan yang semakin besar dalam komuniti Bumiputera itu sendiri, yang membawa kepada rasa tidak puas hati yang semakin bertambah di kalangan segmen tertentu komuniti tersebut.

Faktor-faktor ini telah mendorong banyak rakyat Malaysia, terutamanya golongan profesional, untuk bekerja dan tinggal di luar negeri, di negara-negara yang lebih maju dari segi ekonomi dengan faktor penarik seperti pendapatan yang lebih tinggi, pendedahan dan peluang yang lebih luas, kualiti kehidupan dan kualiti pendidikan yang lebih baik untuk anak-anak mereka. Ramai juga yang telah memilih untuk menetap di sana dan terdapat tanda-tanda bahawa penghijrahan bakat-bakat ini semakin bertambah serius pada tahun kebelakangan ini.

Oleh itu, penting untuk kita menangani isu-isu ekonomi dwi-kelajuan, ketidaksamaan yang semakin meluas, rasa tidak puas hati yang makin meningkat dan penghijrahan bakat yang makin bertambah ini, kerana bukan sahaja kebersaingan, kestabilan dan kemampuan ekonomi kita menghadapi risiko, malah ketidaksamaan yang makin meluas dan meningkat yang berterusan akan menjejaskan perpaduan negara.

Beberapa langkah awal telah pun diambil. Bersama-sama dengan penubuhan EKUINAS, sektor kewangan dan 27 subsektor perkhidmatan telah diliberalisasikan. Lebih banyak inisiatif sedang dirangka sebagai sebahagian daripada Model Ekonomi Baru yang dijangka akan diumumkan pada suku pertama 2010.

Dari sudut pandangan yang lain, kita mesti meneroka dan mengeksplorasi faktor-faktor positif yang terdapat dalam masyarakat Malaysia. Salah satu faktor tersebut ialah kepelbagaian kita.

“...satu matlamat utama pentadbiran saya adalah untuk menjadikan setiap rakyat Malaysia memahami dan menerima kepelbagaian kita sebagai satu rahmat: satu sumber bukan sahaja mengenai ketahanan budaya tetapi juga kelebihan ekonomi...Pada hari ini, sebagaimana Negara China dan India bangkit sekali lagi ke tahap kegemilangan ekonomi global bersejarah mereka...Malaysia, yang terletak bersebelahan Lautan Hindi dan Laut China Selatan, bersedia untuk menempatkan semula dirinya pada neksus aliran perdagangan global. Kita merupakan sebuah negara perdagangan dengan DNA daripada negara Islam Timur Tengah, China, India dan Kepulauan Melayu, yang berada pada kedudukan neksus geografi kawasan-kawasan dunia ini.”

(Perdana Menteri, Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak. Ucapan di The Asia 21 Young Leaders Summit, 20 November 2009)

Idea yang disyorkan berdasarkan perbincangan di makmal dan maklum balas daripada pelbagai sumber, secara khususnya untuk menggalakkan kerjasama dan perpaduan antara etnik yang lebih berkesan dalam arena ekonomi, merangkumi yang berikut:

- a. Merangka strategi yang lebih tertumpu dan berkesan untuk memanfaatkan keupayaan linguistik, hubungan budaya dan anutan agama yang berbeza oleh rakyat Malaysia untuk menerokai dan memanfaatkan lagi peluang ekonomi di pasaran sedang membangun di China, India dan negara-negara Islam.
- b. Menjalinkan kerjasama dan penyertaan yang sebenar dalam perusahaan perniagaan untuk pasaran luaran dan domestik, dengan menumpukan pada produk dan perkhidmatan yang memanfaatkan kepelbagaian kita seperti kewangan Islam, produk halal, makanan tambahan herba dan produk kesihatan tradisional.
- c. Merangka sebuah strategi 'brain gain' (mendapatkan tenaga kerja berkemahiran) yang lebih berkesan dan menyediakan persekitaran yang lebih kondusif untuk menarik tenaga mahir, merangkumi warga Malaysia dan bukan Malaysia, untuk memberikan sumbangan kepada pelbagai bidang ekonomi berasaskan pengetahuan.
- d. Berhubung dan meyakinkan diaspora Malaysia untuk melabur di Malaysia atau membantu memasarkan produk dan perkhidmatan Malaysia di negara atau tempat tinggal mereka masing-masing.

Mencegah diskriminasi berdasarkan ciri perkauman atau keupayaan linguistik dalam iklan pekerjaan.

4.5.2 Pendidikan dan perpaduan kebangsaan di bawah *1Malaysia*

Sistem pendidikan Malaysia mencerminkan kepelbagaian budaya dan bahasa, terutamanya pada tahap sekolah rendah. Berdasarkan Akta Pelajaran 1961 dan seterusnya Akta Pendidikan 1996, terdapat beberapa aliran yang menggunakan medium pengajaran yang berbeza merentas tahap sekolah rendah, sekolah menengah dan pengajian tinggi (Gambarajah 4.9).

Gambarajah 4.9

Sistem Pendidikan Formal dan Bahasa Pengantar Pengajaran

Pengajian Tinggi	Universiti dan Institut Pengajian Tinggi Awam Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar utama, Bahasa Inggeris untuk sains dan teknologi	IPT Swasta Bahasa Inggeris sebagai bahasa pengantar	
Menengah	Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar		Sekolah Persendirian dan Swasta ¹
Rendah	Sekolah Kebangsaan (SK) Bahasa Malaysia sebagai bahasa pengantar	Jenis Kebangsaan (SJK)	
		Bahasa Cina sebagai bahasa pengantar (SJKC)	Bahasa Tamil sebagai bahasa pengantar (SJKT)

¹ Termasuk Sekolah Persendirian Cina, sekolah agama swasta

Justeru, pelajar-pelajar boleh mempelajari bahasa ibunda komuniti masing-masing, sementara satu kurikulum dan sukatan pelajaran yang sama dimanfaatkan untuk membina identiti kebangsaan dan semangat patriotisma. Di samping itu, Bahasa Malaysia adalah wajib di sekolah rendah Cina dan Tamil, sementara Bahasa Inggeris adalah wajib kepada semua. Pada peringkat sekolah menengah, kebanyakan pelajar di tiga aliran akan pergi ke sekolah menengah kebangsaan (SMK), akan tetapi terdapat juga sekolah Persendirian Cina, sekolah agama Islam (dengan penekanan terhadap pembelajaran al-Quran dan bahasa Arab) serta sekolah dwibahasa Bahasa Malaysia-Bahasa Inggeris yang mencakup kurang daripada 15% daripada kohort umur.

Hasilnya, sistem pendidikan menghasilkan para pelajar yang mempunyai keupayaan bahasa yang berbeza (Bahasa Malaysia, Cina, Inggeris, Tamil, dan Arab), justeru membolehkan rakyat Malaysia berkomunikasi dan meneroka peluang pembelajaran dan perniagaan dalam pasaran-pasaran utama di dunia – China, India, negara-negara Islam dan Barat. Keupayaan pelbagai bahasa ini telah dan akan terus menjadi satu kelebihan bagi rakyat Malaysia, yang sekiranya ditambah baik dan dimanfaatkan dengan sewajarnya, akan meningkatkan kedudukan Malaysia sebagai sebuah negara perdagangan utama dunia. Walau bagaimanapun, cabarannya adalah tentang bagaimana untuk meningkatkan lagi penguasaan dan kecekapan setiap bahasa yang penting ini, terutamanya bagi kebanyakan pelajar, menguasai pelbagai bahasa (*multilingualism*) bukanlah sesuatu yang mudah.

Sementara pelbagai aliran pada peringkat sekolah rendah membenarkan pemindahan linguistik dan budaya tiga komuniti utama, hakikatnya terus sama iaitu pelajar daripada kaum yang berbeza condong untuk terus terpisah sampai ke peringkat sekolah menengah dan pengajian tinggi. Justeru, terdapat keperluan terhadap usaha yang berterusan dan inisiatif baru untuk menggalakkan integrasi dalam sistem pendidikan formal.

Beberapa langkah awal sudah pun diambil dan juga beberapa langkah yang akan ditambahkan dengan idea-idea baru, termasuk:

- a. Meningkatkan kualiti sekolah kebangsaan sebagai sekolah pilihan bagi semua pelajar (tanpa mengira kaum atau agama) dari segi kecemerlangan dalam pengajaran dan pembelajaran, dengan peruntukan untuk bahasa ibunda dan sebuah suasana yang lebih pelbagai keterangkumannya, sebagaimana kesnya bagi beberapa sekolah-sekolah mubaligh utama di kawasan bandar.
- b. Pelaksanaan Rancangan Integrasi Murid-murid untuk Perpaduan (RIMUP) yang lebih ekstensif dan berkesan untuk menggalakkan interaksi antara pelajar SK dengan SJK (bahagian 4.5.3).
- c. Menggalakkan Sekolah Berasrama *1Malaysia* dengan menjadikan sekolah berasrama semasa lebih berciri pelbagai kaum dalam komposisi pelajar dan menubuhkan sekolah asrama berkualiti tinggi yang terbuka kepada semua.
- d. Menganugerahkan biasiswa kebangsaan kepada pelajar berprestasi tinggi, secara ketatnya berdasarkan merit, untuk menyambung pengajian di universiti antarabangsa terkemuka, sebagai tambahan kepada pelbagai skim biasiswa kerajaan yang sedia ada.
- e. Menjadikan IPT swasta lebih berciri pelbagai kaum dalam komposisi pelajar dengan menyediakan insentif dan dermasiswa tambahan kepada pelajar Bumiputera.

Menyediakan guru yang mempunyai pengetahuan, daya kesedaran dan kemahiran yang menjadikan mereka sensitif terhadap latar belakang pelajar yang berbeza-beza dan menangani perhubungan antara kaum dalam kaedah yang positif dan pro-aktif.

4.5.3 Menggalakkan interaksi sosial *1Malaysia*

Beberapa program dan projek telah dilaksanakan untuk menggalakkan integrasi sosial dalam kalangan rakyat Malaysia, mencerminkan komitmen jangka panjang negara sepanjang beberapa dekad yang lalu. Program dan projek itu telah mencapai tahap hasil yang berbeza dan oleh hal yang demikian ia memerlukan penambahbaikan selanjutnya setelah kajian semula yang lebih mendalam dilakukan. Program dan projek tersebut termasuk:

- a. **Rukun Tetangga (RT)**, yang diperkenalkan pada tahun 1975 sebagai sebuah pasukan kawalan untuk membanteras sentimen anti-kenegaraan, telah sejak itu menumpukan pada penggalakan semangat kejiiran, membantu dalam kawasan kejiiran dan menggalakan pelbagai aktiviti kemasyarakatan, alam sekitar, ekonomi dan sosiosivik. Terdapat pengembangan yang pesat sebanyak hampir 10% setahun dalam tempoh empat tahun yang lepas, dengan lebih daripada 4,500 unit RT di seluruh negara, terutamanya di skim perumahan bandar dan separa bandar, melibatkan lebih daripada 100,000 ahli jawatankuasa dan dengan penyertaan tahunan melebihi 3 juta ahli Rukun Tetangga. Syor bagi masa hadapan merangkumi penyediaan lebih banyak aktiviti untuk memperkukuh lagi rangkaian komuniti dan melatih para pemimpin untuk mempelajari kemahiran komunikasi dan pengantaraan yang lebih baik.
- b. **Program Latihan Khidmat Negara (PLKN)** diperkenalkan pada Disember 2003 dan telah melibatkan lebih 400,000 belia dari semua latar belakang etnik, sosio-ekonomi dan wilayah dalam perkhemahan dan persekitaran kerja sosial selama tiga bulan dengan hasil-hasil yang secara umumnya adalah positif. Syor bagi masa hadapan merangkumi cara-cara untuk meningkatkan lagi keberkesanan

program dalam menyemai *esprit de corp* (semangat berpasukan), pengembangan untuk melibatkan lebih banyak belia pada satu-satu masa dan pelanjutan tempoh latihan selain pembentukan sebuah Alumni PLKN untuk mengekalkan rangkaian dan menyalurkan alumni kepada Rukun Tetangga dan RELA (Ikatan Relawan Rakyat Malaysia) supaya mereka dapat terus memainkan peranan yang positif dan produktif dalam kehidupan dewasa mereka.

- c. **Pelbagai program untuk sukan, pembangunan belia dan wanita yang boleh menyumbang kepada integrasi yang lebih kukuh dalam kalangan pelbagai komuniti.** Pencapaian atlet Malaysia dalam arena sukan antarabangsa tidak hanya membawa kegemilangan buat negara tetapi juga meningkatkan rasa bangga, kesetiaan dan perpaduan yang dikongsi bersama. Program Sukan untuk Semua (Sports for All) menggalakkan penyertaan yang lebih meluas daripada pelbagai kumpulan umur dalam masyarakat tempatan. Pelbagai program pembangunan belia dan wanita juga telah membawa peserta daripada pelbagai kumpulan etnik secara bersama untuk bekerja dalam projek yang sama. Syor bagi masa hadapan meliputi cara bagaimana menjadikan program ini lebih berkesan dalam menarik penyertaan yang lebih meluas dan mampan, terutamanya dalam memanfaatkan media baru yang menyediakan pilihan yang menarik untuk hiburan dan rekreasi.
- d. **Pelbagai program di bawah Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN)** untuk menggalakkan kesedaran mengenai kenegaraan dan juga rasa muhibah, persefahaman dan integrasi dalam kalangan penduduk Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Program-program tersebut termasuk pertukaran pelajar, homestay, khemah kerja, kelab Rukun Negara di sekolah menengah dan sekretariat Rukun Negara di IPT. Cadangan bagi masa hadapan merangkumi pengembangan dan penambahbaikan kualiti, terutamanya dalam memberikan penekanan yang lebih berat terhadap aspek-aspek berkesan mengenai perubahan sikap dan bukan semata-mata pembelajaran kognitif tentang maklumat dan pengetahuan.
- e. **RIMUP** yang mula diperkenalkan pada tahun 2006 untuk menggalakkan aktiviti kurikulum tambahan bersama dalam kalangan pelajar daripada sekolah kebangsaan dan jenis kebangsaan dengan penglibatan guru dan ibu bapa. Syor bagi masa hadapan termasuk pelancaran program yang lebih berkesan dan agresif untuk melibatkan lebih banyak sekolah dan memanfaatkan sokongan persatuan ibu bapa dan guru (PIBG), Rukun Tetangga dan NGO tempatan, kajian semula metodologi untuk menyemai pandangan positif yang lebih berkesan terhadap pelbagai kumpulan etnik selain pelancaran projek e-Integrasi yang memanfaatkan Internet dan permainan laman web yang membawa kepada penambahan interaksi.
- f. **Program dalam seni dan budaya** termasuk penggalakan persembahan bersama tarian dan seni pertunjukan, terutamanya yang berkaitan dengan pelancongan budaya (contohnya program Homestay, Tarian Cuti-cuti 1Malaysia and Food Fabulous Food 1Malaysia) di bawah slogan *Malaysia Truly Asia* dan juga di majlis awam dan persendirian, untuk menyerlahkan warisan budaya Malaysia yang kaya dan pelbagai serta menggalakkan rasa bangga dan kekitaan. Cadangan bagi masa hadapan termasuk tema dan jalan cerita pelbagai etnik dalam produksi teater dan muzikal, promosi muzik Malaysia menggabungkan instrumen muzik tradisional semua kumpulan etnik dan memberi galakan kepada penulis Malaysia untuk menulis karya fiksiyen dan bukan fiksiyen dalam pelbagai bahasa bagi pembaca tempatan dan antarabangsa.

4.5.4 Menguruskan polariti agama dan budaya

Rakyat Malaysia yang menganut agama yang berbeza sedang dan telah hidup bersama dengan aman dan harmoni. Menemui tempat-tempat ibadat pelbagai

agama yang berdekatan antara satu sama lain merupakan perkara biasa. Ini merupakan gambaran negara Malaysia yang pelbagai budaya dan agama yang menjadi sanjungan dan rasa iri hati banyak negara lain.

Walau bagaimanapun, apabila rakyat Malaysia dari pelbagai kepercayaan berinteraksi rapat di tempat kerja, sekolah dan suasana sosial, tidak dapat dielakkan bahawa perselisihan faham dan pertengkar kecil akan berlaku. Malangnya, ada kalanya hal-hal ini ditafsirkan sebagai didorong oleh kaum atau agama. Apabila emosi menjadi meluap-luap, konflik sedemikian boleh memburukkan lagi perbezaan dari segi kepercayaan dan amalan agama serta budaya. Sekiranya konflik itu tidak diuruskan dan diselesaikan dengan baik, pertikaian sedemikian boleh menjadi semakin besar dan melampaui individu serta akhirnya menjadi konflik antara komuniti.

Terdapat beberapa bidang penting tertentu yang memerlukan perhatian yang khusus, contohnya, tempat-tempat ibadat dan isu yang timbul daripada perkahwinan campur. Bagi bidang-bidang ini, usaha berterusan perlu dilakukan untuk memperluas zon keterangkuman agar mekanisma yang boleh diterima diwujudkan untuk menguruskan pertikaian.

a. Tempat ibadat – Sementara kebanyakan tempat ibadat diterima di sebarang lokasi, terdapat juga beberapa masalah. Contohnya, beberapa kuil Hindu tidak ditempatkan semula dengan sewajarnya apabila ladang yang menempatkan kuil-kuil ini dibangunkan menjadi kawasan perumahan. Percubaan seterusnya untuk menempatkan semula kuil-kuil itu ada kalanya boleh membangkitkan penentangan daripada penduduk tempatan apabila ia ditafsirkan sebagai campur tangan agama. Walau bagaimanapun, ini lazimnya merupakan isu perancangan bandar yang memerlukan pengurusan yang berhemah oleh pihak berkuasa negeri dan tempatan. Prinsip garis panduan dan prosedur yang jelas perlu dirangka dan mekanisma pengantaraan diwujudkan untuk menyelesaikan isu-isu ini – sebelum ia menjadi pertikaian.

b. Isu yang timbul daripada perkahwinan campur – Kebanyakan perkahwinan campur yang memerlukan salah seorang daripada pasangan memeluk agama pasangannya yang lain bukan merupakan perkara kontroversi kerana kedua-dua pihak memasuki gerbang perkahwinan dengan kehendak sendiri dan dengan pengetahuan dan kefahaman yang sepenuhnya terhadap akibat yang mungkin timbul. Walau bagaimanapun, dalam kes kegagalan atau terputusnya perkahwinan campur atau pemelukan agama satu hala, pertikaian keluarga mungkin timbul sekiranya ia tidak diuruskan dengan sewajarnya. Hal ini seterusnya boleh dijadikan semakin panas dan diuar-uarkan sebagai konflik antara agama yang besar. Kes-kes berprofil tinggi yang terkini mencakup situasi-situasi yang berikut:

- i. Pemelukan agama Islam oleh salah seorang daripada pasangan tanpa memaklumkan suami/isterinya dan keluarga yang terdekat menyebabkan pertikaian selepas kematian mengenai upacara pengebumian agama yang sewajarnya
- ii. Pemelukan agama Islam oleh salah seorang daripada pasangan tanpa menyelesaikan terlebih dahulu isu-isu yang berkaitan dengan perceraian, jagaan, harta pusaka dan amalan agama anak-anak telah membawa kepada pertikaian keluarga yang hangat yang disensasikan di media sehingga menyebabkan ketegangan dan konflik antara kaum.

Menerusi Kabinet dan Jabatan Peguam Negara, kami telah mendapatkan nasihat daripada Raja-raja Melayu, Majlis Agama Islam negeri dan NGO yang berkaitan, agar kami dapat merumuskan garis panduan dan peraturan, termasuk meminda akta-akta yang relevan. Matlamat kami adalah untuk memastikan bahawa sebarang tanggungjawab yang dipikul diketahui oleh kedua-dua individu yang memeluk agama baru dan ahli keluarganya yang tidak memeluk agama tersebut, supaya pertikaian sedemikian dapat dielakkan.

Penting untuk mengakui risiko yang mungkin timbul akibat daripada polariti agama dan budaya. Walau bagaimanapun, usaha-usaha perlu dibuat untuk menggalakkan kefahaman yang lebih baik dan memperluas zon keterangkuman. Beberapa inisiatif yang dicadangkan termasuk:

- a. Pembentukan Panel Perundingan mengenai Keharmonian Sosial dan Perpaduan Nasional pada peringkat kerajaan persekutuan dan negeri untuk menggalakkan kefahaman antara etnik dan antara agama.
- b. Pewujudan panel perundingan pada peringkat daerah ataupun bandar dan kampung, yang bekerjasama dengan Rukun Tetangga atau Jawatankuasa Keselamatan dan Kemajuan Kampung (JKKK) untuk menggalakkan persefahaman dan perpaduan bersama
- c. Memberikan galakan terhadap penyertaan oleh rakyat Malaysia daripada agama yang berbeza dalam usaha amal dan kebajikan bersama berasaskan masyarakat untuk menggalakkan persefahaman dan membina hubungan kerja berasaskan semangat penyayang dan belas kasihan, yang merupakan nilai-nilai teras yang asas bagi semua agama

Daripada hanya menumpukan pada perbezaan dan pertikaian yang mungkin berlaku, kita seharusnya memanfaatkan masyarakat pelbagai agama dan budaya di Malaysia untuk kelebihan kita. Contohnya:

- a. Menjadi tuan rumah dan menganjurkan forum-forum antarabangsa mengenai wacana antara agama dan silang budaya, yang boleh menunjukkan bagaimana sebuah kerajaan yang adil dan saksama di bawah kepimpinan terutamanya orang Islam (Raja-raja dan Perdana Menteri) dapat menguruskan sebuah negara yang mempunyai penduduk pelbagai agama dengan harmoni
- b. Meneroka dan mengeksploitasi potensi ekonomi bidang pertumbuhan baru merangkumi kewangan Islam, makanan halal dan produk kesihatan herba
- c. Menggalakkan pelancongan agama untuk menyerlahkan seni bina indah masjid, kuil dan gereja yang wujud dengan harmoni, selain kepelbagaian pesta perayaan, upacara keagamaan dan tradisi yang berwarna- warni.

4.5.5 Ke arah kerajaan 1Malaysia yang sebenarnya

Penting kepada komitmen *Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan* adalah penambahbaikan selanjutnya kecekapan penyampaian pentadbiran kerajaan dan perkhidmatan awam. Komitmen ini merentasi semua batasan bangsa, agama dan wilayah. Perhatian yang khusus akan diberikan untuk memastikan bahawa perkhidmatan awam menjadi lebih terangkum dan komited sepenuhnya untuk melaksanakan semangat 1Malaysia. Langkah-langkah awal sudah pun diambil, contohnya, penubuhan sebuah pasukan petugas khas persekutuan untuk menjelaskan status warganegara tanpa dokumen pengenalan diri di Sarawak dan mengeluarkan kad pengenalan kepada warganegara yang sah. Penduduk yang langsung tidak mempunyai dokumen pengenalan diri akan memperoleh status yang dijelaskan dan dokumen mereka dikeluarkan pada tahun 2011. Semua warganegara yang sah tanpa kad pengenalan diri akan diberi satu kad pengenalan pada akhir tahun 2010.

Di samping itu, yang berikut merupakan petikan daripada kertas cadangan untuk menggalakkan kerajaan 1Malaysia yang sebenarnya:

- a. Memastikan penggalakan semangat *1Malaysia*, iaitu kesatuan dalam kepelbagaian menerusi keterangkuman menjadi satu komitmen penting dan seterusnya satu komponen penting dalam KPI keseluruhan setiap satu kementerian dan agensi awam
- b. Mengubah komposisi etnik perkhidmatan kerajaan agar lebih mewakili komposisi rakyat, secara khususnya menggalakkan lebih banyak orang Cina dan India untuk menyertai perkhidmatan awam dan meningkatkan jumlah pegawai penduduk asal Bumiputera dari Sabah dan Sarawak.
- c. Memastikan bahawa semua program dan kursus, termasuk yang dikendalikan oleh INTAN dan Biro Tata Negara (BTN), menggalakan sepenuhnya matlamat dan prinsip Rukun Negara di samping semangat keterangkuman dan nilai-nilai teras *1Malaysia*.
- d. Menyemai pandangan, sikap dan kelakuan yang lebih meluas dan terangkum dalam kalangan kakitangan awam supaya mereka lebih sensitif terhadap kepelbagaian dalam budaya dan adat serta perbezaan pandangan dan keperluan. Selain itu, mereka perlu berkemahiran untuk menguruskan dan menjadi pengantara kepada konflik yang mungkin berlaku dalam kalangan penduduk.
- e. Menghapuskan keperluan untuk menyatakan bangsa dalam borang kerajaan, melainkan bagi tujuan bancian dan statistik sahaja.

4.5.6 Menggalakkan dan mengamalkan politik *1Malaysia* yang inklusif

Kemerdekaan dicapai pada tahun 1957 menerusi kesatuan matlamat yang dibentuk oleh parti berasaskan tiga bangsa dalam Parti Perikatan. Pada tahun 1974, pakatan tiga pihak ini dikembangkan seterusnya untuk merangkumi parti-parti lain, sesetengahnya bersifat pelbagai kaum dari segi komposisi, untuk membentuk parti Barisan Nasional (BN) yang lebih besar. Bekerja secara erat dengan rakyat, Parti Perikatan dan kemudiannya BN telah membawa kestabilan dan kemakmuran kepada Malaysia selama lima dekad.

Sejak 1990, terdapat percubaan oleh parti pembangkang, yang berasaskan pelbagai kaum dan juga yang berasaskan agama, untuk membentuk pakatan pilihan raya menentang BN. Pada Pilihan Raya Umum 2008, dengan mempergunakan gelombang rasa tidak puas hati rakyat, pakatan pilihan raya pembangkang yang terdiri daripada dua parti pelbagai kaum dan sebuah parti berasaskan agama berjaya menafikan majoriti tradisional dua pertiga BN di Parlimen selain berjaya membentuk kerajaan di lima buah negeri, di bawah nama Pakatan Rakyat (PR).

Meskipun kedua-dua pakatan itu mencerminkan dan mewakili rakyat Malaysia daripada pelbagai kaum dan agama, namun retorik berasaskan kaum dan agama tetap muncul dari semasa ke semasa daripada kedua-dua pakatan. Apabila retorik tersebut diperluas menerusi media, banyak sentimen yang amat negatif dihasilkan.

Justeru, sejajar dengan semangat *1Malaysia* dan untuk menjadikan *1Malaysia* berjaya, terdapat keperluan yang mendesak bahawa:

- a. Semua parti politik, sama ada berasaskan kaum, agama atau pelbagai kaum, dan semua ahli politik perlu melangkah ke arah politik yang lebih inklusif, dengan menekankan banyak isu yang amat membabitkan semua rakyat Malaysia, memanfaatkan nilai-nilai universal yang sama, dan bukan hanya memperbesar perbezaan dalam bentuk kaum, agama dan wilayah.

- b. Setiap pemimpin politik perlu memimpin menerusi teladan, dengan membawa mesej perasaan muhibah dan persefahaman, membuang dan melenyapkan stereotaip dan tuturan berbau perkauman selain menjadi pengantara dan mencari penyelesaian secara persahabatan terhadap pertikaian.
- c. Di mana saja mungkin, seorang ahli politik perlu memastikan bahawa kakitangan pentadbiran, pejabat politik dan pusat khidmat (sepenuh masa dan sukarela) mencerminkan perwakilan bersifat pelbagai kaum.

Semua parti politik dan ahli politik perlu menggalakkan dan mengamalkan politik 1Malaysia yang inklusif – politik untuk semua dan oleh semua. Kita mesti mempunyai kemahuan politik untuk bergerak ke arah hala tuju ini.

4.5.7 Menggalakkan media 1Malaysia yang inklusif

Media cetak dan kini media elektronik di Malaysia telah berkembang pesat dalam empat bahasa utama iaitu Bahasa Malaysia, Cina, Inggeris dan Tamil, manakala sisipan dalam Bahasa Kadazan-Dusun dan Iban-Dayak disertakan dalam sesetengah akhbar Bahasa Malaysia dan Inggeris di Sabah dan Sarawak.

Pada keseluruhannya, sedangkan akhbar bahasa Inggeris memenuhi keperluan pembaca yang berpendidikan bahasa Inggeris daripada semua latar belakang etnik, akhbar Bahasa Malaysia, Cina dan Tamil pula lebih memenuhi keperluan komuniti etnik mereka masing-masing. Dengan itu, terdapat kecenderungan bagi media dalam setiap bahasa untuk memilih dan menyiarkan berita serta mempunyai rencana pengarang dan artikel yang bukan sahaja memenuhi keperluan, malah juga yang membentuk permintaan dan minat golongan pembacanya yang tersendiri. Berkenaan berita luar negeri, akhbar Bahasa Malaysia lebih meliputi negara-negara serta komuniti Islam, sedangkan akhbar Cina menekan tentang negara China dan diaspora kaum Cina, dan akhbar Tamil pula, mengenai India dan diaspora kaum India.

Dari banyak segi, media Malaysia mencerminkan serta memperkukuhkan kepelbagaian kaum di Malaysia. Apa yang menjadi kelebihan keadaan ini adalah bahawa masyarakat pelbagai budaya etnik di Malaysia ini sentiasa maklum tentang serta mengikuti perkembangan dunia Islam, China, India dan Barat yang lebih luas. Ini mempunyai nilai kebudayaan serta ekonomi yang akhirnya dapat mendatangkan faedah kepada Malaysia secara keseluruhannya.

Sebaliknya, jika dan apabila terdapat kaedah pelaporan dan penulisan yang berbentuk terlalu berpusatkan sesebuah etnik (*ethno-centric*) atau lebih bersifat perkauman, maka, ini akan memperkukuhkan lagi tembok perkauman dan bukan meruntuhkannya. Daripada menggalakkan persefahaman dan perpaduan, ia mungkin mempunyai kesan yang bertentangan.

Tambahan lagi, terdapat rasa bimbang bahawa, daripada memberikan ulasan yang sah dan membina, sesetengah penulis menyalah gunakan kebebasan bersuara yang kini tersedia untuk menggunakan bahasa serta meluahkan perasaan yang bersifat perkauman atau menghasut, khususnya dalam media elektronik, yang mudah tersebar secara meluas, serta boleh membangkitkan reaksi berlebihan di kalangan golongan masyarakat yang lebih besar.

Oleh itu, meskipun penapisan adalah bertentangan dengan demokrasi, terdapat keperluan untuk memperkenalkan, memupuk serta mendalami komitmen terhadap profesionalismaewartawanan, iaitu rasa tanggungjawab dan kawal diri, dengan bersikap sensitif terhadap pandangan serta perasaan berbeza masyarakat pelbagai kaum di Malaysia.

4.6 Melaksanakan *1Malaysia*

Memandangkan isu-isu yang berkaitan dengan perpaduan negara, bangsa dan agama adalah sensitif dan rumit, adalah mustahak bagi kami untuk memiliki pendekatan pelaksanaan serta struktur penyampaian yang berkesan, disokong oleh kemampuan penyelidikan dan sebuah sistem untuk memantau kesan dan keberkesanan pelbagai usaha dalam melaksanakan keharmonian sosial dan perpaduan negara.

4.6.1 Sebuah strategi berperingkat dan bersifat evolusi

Kami perlu mempertimbangkan apa yang menjadi strategi dan pendekatan yang paling bersesuaian; haruskah kami menerima-pakai pendekatan bersifat revolusi atau pendekatan bersifat evolusi?

Pendekatan bersifat revolusi akan cuba menggesa idea-idea yang berisiko tinggi dengan pulangan yang tinggi, yang akan melibatkan perubahan asas kepada dasar dan struktur masyarakat. Walaupun matlamat idea-idea ini adalah untuk mencapai pembaharuan dalam jangka masa terdekat, namun jika niat serta langkah-langkah di sebalik idea-idea ini disalah faham atau tidak diterima oleh sesetengah golongan rakyat, akibatnya boleh menjadi buruk.

Pendekatan bersifat evolusi pula lebih melibatkan pencapaian kata sepakat, namun dengan perubahan secara beransur-ansur. Meskipun ia mungkin mengambil masa yang lebih lama untuk mencapai negara Malaysia yang saksama dan bersatu-padu, pendekatan ini kurang bermasalah dan lebih kemungkinan untuk diterima.

“Malaysia telah...berada dalam keadaan ‘ketegangan yang stabil’, yang bermakna bahawa kita telah hidup selama ini dalam sebuah masyarakat yang dipengaruhi oleh pelbagai percanggahan namun berjaya mengatasi kebanyakan daripadanya melalui proses berterusan rundingan mendapatkan kata sepakat. Kadangkala, proses itu sendiri menjadi suatu penyelesaian”

Prof Datuk Dr Shamsul A.B. “Managing a ‘stable tension’: Ethnic Relations in Malaysia Re-examined” dalam *Readings on Development: Malaysia 2057* (2009)

Memandang berat kepada sejarah perkembangan Malaysia serta ketegangan yang terdapat di sebalik pendekatan bersifat revolusi, kami telah memilih pendekatan bersifat evolusi untuk mencapai *1Malaysia*. Memandangkan kami sedang berurusan dengan sifat bertentangan (*polarities*), penyelesaiannya tidak boleh lebih menjurus kepada mana-mana satu pihak. Sebaliknya, ia termasuk penglibatan menyeluruh dan bersama serta sikap bertolak ansur. Walaupun rakyat Malaysia, besar kemungkinannya, akan mencapai kata sepakat dalam isu-isu berkenaan kesaksamaan dan perpaduan, namun situasinya mungkin tidak sama dalam setiap isu yang berlainan.

4.6.2 Kajian semula struktur penyampaian untuk menggalakkan perpaduan

Walaupun terdapat banyak kementerian dan agensi yang telah melaksanakan program-program yang menyumbang – sama ada secara langsung atau tidak langsung – kepada perpaduan negara dan integrasi sosial, portfolio perpaduan negara terlingkung di bawah JPNIN di Jabatan Perdana Menteri.

Sehingga kini, JPNIN telah tertumpu pada promosi dan pentadbiran skim Rukun Tetangga dan kelas Tadika Perpaduan di seluruh negara selain pelaksanaan program-program serta aktiviti untuk menggalakkan pergaulan di kalangan belia, wanita dan warga emas, serta integrasi rakyat di Sabah dan Sarawak dengan

rakyat di Semenanjung Malaysia. Ini merupakan aktiviti-aktiviti penting yang perlu diperkasa dan diperluaskan lagi.

Namun demikian, terdapat keperluan segera bagi sebuah fungsi perancangan dan penyelarasan untuk merumuskan strategi serta dasar bagi keseluruhan kerajaan (ke semua kementerian dan agensi), supaya dapat melaksanakan program-program secara lebih berkesan, menggalakkan kerjasama antara kementerian dalam program-program perpaduan serta memantau hasil dan kesan setiap satu daripada usaha yang diambil. Tambahan lagi, terdapat juga keperluan untuk menggalakkan kajian yang lebih mendalam terhadap pelbagai aspek perhubungan antara kaum dan antara agama.

Adalah dicadangkan bahawa JPNIN disusun semula menjadi dua jabatan. Jabatan pertama tertumpu terhadap mempromosi Rukun Tetangga, dan sebuah unit kedua yang akan dipanggil Unit Perancangan Perpaduan dan Integrasi Nasional (UPPIN) di bawah Jabatan Perdana Menteri, akan tertumpu kepada kajian dan perumusan dasar, perancangan dan pembangunan strategik serta pemantauan dan penilaian hasil. Unit kedua yang baru ini akan berfungsi sebagai sebuah agensi pusat yang membantu kerajaan dan semua kementerian, seperti EPU dan ICU.

4.6.3 Kajian terhadap perpaduan negara dan keharmonian sosial

Perpaduan negara dan keharmonian sosial kedua-duanya merupakan keadaan masyarakat dan persepsi subjektif yang bukan mudah dinilai. Percubaan untuk berbuat demikian sering kali dibalas dengan kritikan. Namun demikian, seperti rasuah dan lain-lain sikap manusia dan berkumpulan, percubaan telah – dan harus terus – dibuat untuk menilai keadaan di Malaysia secara lebih saintifik dan sistematik dan membandingkannya dengan keadaan di negara atau masyarakat lain. Buat masa ini, terdapat dua indeks yang relevan buat Malaysia:

- Indeks Keamanan Global (*Global Peace Index*, GPI), yang diukur oleh organisasi antarabangsa, Vision of Humanity, membandingkan 144 buah negara. Ia merupakan sebuah indeks komposit yang berdasarkan 23 indikator kuantitatif dan kualitatif yang mengukur kadar semasa konflik dalam negeri dan antarabangsa, keselamatan masyarakat serta keselamatan dan tahap ketenteraan (*militarisation*). Pada 2009, Malaysia beralih dari kedudukan 38 ke 26, mendahului Sepanyol, Perancis dan UK, tetapi di belakang negara-negara yang menduduki tempat utama, iaitu New Zealand, Denmark, Norway dan 14 negara Eropah yang lain, Kanada, Australia, Jepun dan Singapura
- Indeks Stres Masyarakat (*Societal Stress Index*, SSI) untuk Malaysia yang dipantau oleh JPNIN mengukur bilangan (bagi setiap juta penduduk setahun) konflik antara perorangan atau kumpulan yang dilaporkan kepada polis Malaysia yang melibatkan dua atau lebih kumpulan etnik atau agama, serta bilangan demonstrasi jalanan atas isu-isu konflik sosial, dan perbalahan yang melibatkan bangsa atau agama yang dilaporkan atau diperbahaskan dalam media. SSI bagi tahun 2006, 2007 dan 2008 adalah 17, 20 dan 28 kejadian masing-masingnya bagi setiap juta penduduk, sejajar dengan bantahan awam dan luahan rasa tidak puas yang semakin meningkat dalam tiga tahun yang lalu.

Walaupun SSI tidak mengambil kira persepsi awam mengenai kejadian-kejadian yang diukurnya, ia menawarkan asas untuk perbandingan tahunan. Ia juga membantu mengenal pasti kawasan-kawasan panas (*hot spots*) yang memerlukan perhatian khas dan usaha-usaha pengantaraan. Buat masa ini, JPNIN menggunakan maklumat ini untuk menyalurkan lebih banyak sumber kepada kawasan-kawasan panas ini untuk Rukun Tetangga dan melatih Rukun Tetangga dan pemimpin-pemimpin masyarakat dalam kemahiran pengantaraan.

Kami sedar dan sedia maklum bahawa lebih banyak kajian dan tinjauan adalah perlu untuk mendapatkan gambaran yang lebih komprehensif tentang isu-isu yang melibatkan bangsa dan agama serta persepsi dan reaksi golongan berlainan kepada isu-isu dan kejadian-kejadian sedemikian. Selaras dengan itu, JPNIN telah menggiatkan lagi hubungan kerjanya bersama para penyelidik dari universiti dan sedang menaja lebih banyak projek kajian dan penyelidikan, khususnya bersama Institut Kajian Etnik (KITA) di Universiti Kebangsaan Malaysia.

4.7 Era baru 1Malaysia

Mencapai perpaduan negara telah dan akan terus menjadi misi yang paling penting bagi Malaysia dan semua rakyat Malaysia. Ia merupakan misi yang berterusan dan barang kali tiada kesudahan yang memerlukan kesungguhan yang signifikan. *1Malaysia* telah memberikan suatu hala tuju dan matlamat baru, bersama inspirasi serta aspirasi yang lebih terdorong. Terdapat banyak pandangan baru berserta idea baru yang semakin wujud. Kreativiti nampaknya terserlah, namun, ini baru permulaan lagi.

Kami, pihak kerajaan, sungguh bertekad dan penuh dedikasi untuk menggalakkan misi *1Malaysia* bersama rakyat jelata. Pelbagai usaha yang dicadangkan di atas (baik yang sedia ada mahupun yang baru) adalah bermaksud untuk memupuk persefahaman dan perpaduan lebih di kalangan semua rakyat Malaysia, kini dan di masa hadapan. Usaha-usaha *1Malaysia* ini bersama dengan kejayaan pelaksanaan Model Ekonomi Baru serta penyampaian keberhasilan dalam NKRA dan MKRA akan mengiringi kedatangan era baru *1Malaysia*.

Sememangnya, kami tidak mempunyai pilihan lain selain mentransformasi kerajaan, demi mencapai hasil ketara dengan cepat dan untuk mentransformasi Malaysia. Terdapat terlalu banyak risiko besar jika tidak berbuat demikian: pelaburan dan persaingan ekonomi kita akan terus menjunam, kita akan kehilangan kerja dan bakat, pendapatan kita akan menurun, mata pencarian, taraf dan kualiti hidup akan semakin merosot; struktur masyarakat kita akan semakin renggang; keharmonian antara kaum, kestabilan dan keselamatan kita akan terancam.

Sebaliknya, jika kita boleh saling bermuafakat dan bekerjasama, bersikap tegas dan tertumpu kepada resolusi serta perjuangan kita, kita bukan sahaja dapat mengatasi pelbagai isu yang membelenggu rakyat malah juga membawa keuntungan kepada semua.

Era baru *1Malaysia* akan menjamin pencapaian:

- (i) sebuah **ekonomi moden yang pesat berkembang** yang
 - produktif dan berdaya- saing tinggi serta mampu mencapai pendapatan tinggi buat semua, dan tidak terperangkap dalam perangkap pendapatan sederhana
 - menarik bakat dan para pelabur, baik dari kalangan antarabangsa mahupun dalam negeri, dan menterbalikkan (*reverse*) kehilangan bakat dan arah aliran larian modal
 - berhubung baik dengan semua pasaran utama di dunia dan mempunyai cabang dalam semua sektor ekonomi yang utama
 - bersifat menyeluruh dan bersepadu, dengan penyertaan bermakna, berhasil, berkesan serta positif daripada kesemua kumpulan sosial dan etnik, tanpa sesiapa pun rasa ketinggalan

- saksama dan adil, dengan kelas pertengahan berpendapatan tinggi yang stabil dan kuat berusaha tanpa melebarkan serta menyerlahkan perbezaan sosio-ekonomi

(ii) sebuah **masyarakat bersepadu dan bersatu hati** yang

- yakin dalam matlamat bersama negara, serta komited kepada *1Malaysia*, berdasarkan asas kenegaraan
- bersifat menyeluruh dan terbuka dalam pendekatannya terhadap warisan budayanya yang kaya lagi pelbagai, dan bukannya bersikap eksklusif, pecah-belah dan berfikiran sempit
- kuat dari segi moral dengan kepercayaan liberal dan rasa hormat bersama bagi agama-agama besar yang diamalkan, dalam lingkungan rangka Perlembagaan
- prihatin dan sanggup berkongsi, dengan semangat kesukarelawanan dan kedermawanan menjadi komitmen utama di kalangan individu dan badan-badan korporat
- selamat buat semua, di mana kadar jenayah adalah antara yang paling rendah di dunia

(iii) sebuah **kerajaan yang berwibawa serta komited** yang

- sungguh berkesan dan cekap dalam menyampaikan hasil dan manfaat kepada rakyat jelata dan negara
- responsif dan bertanggungjawab terhadap keperluan kesemua individu dan kesemua golongan, tanpa mengira warna kulit atau fahaman
- mewakili semua bangsa, agama dan wilayah dalam lingkungan komposisi khidmat awamnya, serta bersifat menyeluruh dalam pendekatannya, dengan menampilkan rupa kerajaan yang benar-benar *1Malaysia* yang menggalakkan persefahaman dan perpaduan di kalangan rakyat jelata
- mudah menerima dan terbuka kepada idea-idea baru serta kritikan yang membina, sanggup berubah, dan bersifat kreatif dan inovatif
- bersih, telus dan bertanggungjawab, dengan memastikan rasuah, amalan salah serta penyalahgunaan kuasa adalah terkawal dan dikurangkan lagi ke tahap paling minimum

Meskipun makmal *1Malaysia* – dengan input dari Kabinet, para pemimpin dari sektor awam dan swasta, ahli-ahli akademik, Badan-Badan Bukan Kerajaan (NGO) serta rakyat – telah dapat merangkakan isu-isu utama dan membuat cadangan-cadangan awalan, banyak lagi yang perlu dilakukan. Dengan yang demikian, kami mengalu-alukan segala kritikan yang membina serta sumbangan kreatif dari semua rakyat Malaysia. Marilah kita sama-sama membina *1Malaysia*, dan melangkah ke depan menuju era baru *1Malaysia*.

